

Styresak

Går til: Styremedlemmer
Selskap: Helse Vest RHF
Styremøte: 22.02.02
Styresak nr: 17/02 B
Dato skrevet: 15.02.02 Saksbehandler: Hans K. Stenby
Vedrørende: Investeringsbehov i 2002 og prioritering av store byggeprosjekter

Bakgrunn

I samsvar med forespørsel fra Helsedepartementet er det pr 31.01.02 gitt en rapportering til departementet om bruk av årets investeringsbevilgning, jfr vedlegg 1. Det er også avholdt et møte med departementet om aktuelle store byggeprosjekter i helseregion vest.

For å få et mer helhetlig bilde av investeringsbehovet i 2002 har departementet også bedt om en oversikt over aktuelle prosjekter i 2002 som det ikke har vært mulig å prioritere innenfor den nåværende ramme, som underlag for eventuelle innspill til revidert nasjonalbudsjett.

Departementet har også bedt om en prioritering av store byggeprosjekter. Først og fremst prosjekter i størrelsesorden 250 mill. kr men også prosjekter mellom 50 og 250 mill. kr.

Det fremlegges her en oversikt over investeringsbehovet i 2002 og forslag til foreløpig prioritering av store byggeprosjekt.

Kommentarer

Investeringsbehov i 2002

Helse Vest RHF er tildelt 326.6 mill. kr til investeringer i 2002 i basistilskuddet. Det tilsvarer ca 12 % av investeringsrammen på landsplan. Midlene er fordelt til utstyrsinvesteringer, prosjekter på psykiatriplanen og til oppfølging av prosjekter som var igangsatt før årsskiftet. Investeringsrammen er meget stram og gir kun begrenset mulighet til å ivareta igangsette prosjekter og opprettholde et visst nivå på utstyrsinvesteringene. Til utstyr er det avsatt den minimumsandel som forutsettes i nasjonal utstyrplan. Det er ikke avsatt midler til å ivareta løpende mindre investeringer til bl.a. uforutsette hendelser, offentlige pålegg, brannsikring osv, større vedlikehold, samt at det ikke er avsatt midler til oppfølging av en mengde større og mindre prosjekter.

I samarbeid med helseforetakene er det arbeidet med å få en oversikt over hva som er et mer reelt årlig investeringsnivå i helseregion vest. Det er bedt om en redegjørelse for aktuelle investeringer i 2002 som ikke kan dekkes innenfor nåværende ramme. Det gjelder utstyr, vedlikehold av bygg, anlegg og installasjoner, igangværende prosjekter og nye prosjekter som

det er ønskelig med løpende fremdrift på. Det omfatter planlegging, prosjektering, bygging eller utstyrsinnkjøp.

Det er på det nåværende tidspunkt vanskelig å gi en presis oversikt. Helseforetakene strever med å få oversikt over behov som foreligger. Gjennomgangen med helseforetakene viser imidlertid at det foreligger investeringsbehov som langt overstiger den investeringsbevilgning som Helse Vest RHF har fått i 2002. Det er kartlagt prosjekter tilsvarende ca 450 mill. kr utover det som dekkes av nåværende bevilgning, jfr vedlegg 2.

En vesentlig del av dette er knyttet til vedlikehold av bygg og anlegg og medisinsk teknisk utstyr og IT. Vedlikeholdsbehovet er bl.a. knyttet til løpende brannsikring og andre pålegg samt sikkerhetshensyn. Det avspeiler et stort etterslep på vedlikehold av bygningsmassen og fornyelse av utstyr.

Til sammenligning er investeringsnivået i de tre fylkeskommunene de siste årene anslått til mellom 500-600 mill. kr de siste årene.

Erfaringen fra fylkeskommunene viser at dette nivået heller ikke har vært tilstrekkelig til å ivareta et rimelig vedlikehold av eksisterende bygningsmasse, utskifting av gammelt utstyr og investering i nye bygg og nytt utstyr.

De tre fylkeskommunene har i forbindelse med den nasjonale utstyrsplanen bidratt til en kraftig fornyelse av sykehusutstyr de siste årene. Det er imidlertid fortsatt behov for utskifting av gammelt utstyr og investering i ny utstyrsteknologi. Det gjelder både medisinsk teknisk utstyr og IT-utstyr. Elektronisk lagring og utveksling av tekst og bilder er tiltakende viktig for effektiv sykehusdrift.

Vedlikehold av bygningsmassen har over tid ikke vært tilstrekkelig vektlagt. Bygningsmessig gjennomgang de siste årene viser således et meget stort akkumulert behov for vedlikehold av bygg og anlegg.

Det har videre vært begrenset fornyelse av sykehusbygg i regionen de siste 20 årene samtidig som aktiviteten er økt kraftig og kravene til areal blitt større. Flere av sykehusene har en arealsituasjon som er til hinder for effektiv sykehusdrift, og det er omfattende behov for nye arealer i årene fremover.

Investeringsbehovet må planmessig søkes løst over tid. I denne omgang er det viktig å få økt rammen for 2002 til et rimelig nivå.

Prioritering av store byggeprosjekter

I en foreløpig gjennomgang med departementet er følgende store prosjekter presentert: (Prosjektene er løpende nummerert fra sør til nord.)

	Prosjekt	Status for prosjektet	Mill kr
--	----------	-----------------------	---------

1	Nytt bygg for barne- og ungdomspsyk. avd, Rogaland psykiatriske sjukehus	Rev. funksjons- og rom-program. Dep. har godkjent videre prosjektering men ikke kontanttilskudd	200
2	Nytt distriktpsikiatrisk senter i Stavanger	Funksjons- og romprogram foreligger. Klar til prosjektering.	110
3	Utbygging av Sentralsjukehuset i Rogaland	Hovedfunksjonsprogram foreligger. Oversendt departementet. til vurdering	9200
4	Ombygging/utbygging av Fylkessjukehuset i Haugesund	Etappe 1 og 2 avsluttes 2002. Klar til byggestart etappe 3 trinn 1.	502
5	Nytt distriktpsikiatrisk senter på Karmøy	Funksjons- og romprogram foreligger. Klar til prosjektering.	70
6	Nytt distriktpsikiatrisk senter i Nord-Rogaland/Haugesund	Må planlegges nærmere, herunder alternativ utbyggingsløsninger	80
7	Nytt bygg for Stord distriktpsikiatriske senter	Funksjons- og romprogram foreligger Klar til prosjektering.	67
8	Nytt laboratoriebygg Haukeland sykehus	Kjelleretasje med parkering er ferdig. Skisseprosjekt for øvrig bygg må oppgraderes til dagens krav.	580
9	Helikopterplattform og base Haukeland sykehus	Må nærmere planlegges.	50
10	Riving av hudbygg og oppgradering av lungebygg Haukeland sykehus	Inngår i arealplan for Bergenssykehusene.	55
11	Nytt barnesenter Haukeland sykehus	Må planlegges nærmere	260
12	Ombygging Åstveit psykiatriske senter	Klar for anbudsinnhenting. Det må søkes statlig kontanttilskudd.	94
13	Nytt bygg voksen, barne- og ungd. psykiatri Sykehus Bergen Sør	Må planlegges nærmere.	250
14	Psykiatrisk akuttmottak m.m Haukeland sykehus	Må nærmere planlegges.	80
15	Nye lokaler Fjell og Årstad distriktpsikiatriske senter inkl. barn og unge	Må planlegges nærmere.	76
16	Påbygg 2000 ved Sentralsjukehuset i Sogn og Fjordane	Forprosjekt ferdig vår 2002. Klar for anbudsinnhenting høst 2002. Byggestart kan skje 2002/vår 2003	202

Dette gjelder prosjekter som det foreløpig ikke er avsatt midler til i inneværende år.

Av disse prosjektene er det et prosjekt som er under utbygging. Det gjelder utbyggingen av Fylkessjukehuset i Haugesund (4) hvor utbygging startet i 1999 og oppstart av 3. etappe trinn 1 nå er klar. Ferdigstillelse av dette prosjektet bør ha høy prioritet.

Av de resterende somatisk prosjektene er det Påbygg 2002 ved Sentralsjukehuset i Sogn og Fjordane (16) som er kommet lengst. Her foregår prosjektering med sikte på byggestart høsten 2002/våren 2003. Midler til fortsatt prosjektering og oppstart av dette prosjektet bør også prioriteres i høyt.

Når det gjelder de øvrige prosjektene innenfor somatikk er noe planlegging foretatt. Det gjenstår imidlertid fortsatt arbeid og avklaringer her før det bør tas endelig stilling til prosjektene. Det gjelder:

- Utbygging av Sentralsjukehuset i Rogaland: Her avventes videre avklaring med departementet
- Nytt laboratoriebygg ved Haukeland sykehus: Foreliggende planer må oppgraderes.
- Oppgradering av lungebygg og riving av hudbygg Haukeland sykehus: Inngår i arealplan og kan startes 2003.
- Helikopterplattform og base ved Haukeland sykehus. Løsning må her nærmere avklares bl.a. med Bergen kommune.
- Nytt barnesenter på Haukeland: Dette prosjektet må fortsatt planlegges og er først aktuelt på noe lengre sikt.

Psykiatriprosjektene inngår i de respektive opptrappingsplanen. Samlet investeringsbehov i planen overgår imidlertid investeringsrammene for den nasjonale opptrappingsplanen. Det betyr at flere av prosjektene må eventuelt endres for å komme ned i kostnad eller prioriteres blant øvrige investeringsprosjekter, dvs at det ikke gis statlig kontanttilskudd tilsvarende 60 % av kostnaden. Det er en dialog med departementet og det nye Sosial- og helsedirektoratet om hvilke prosjekter som bør prioriteres innenfor opptrappingsplanen og hvilke som må prioriteres utenfor.

Innenfor rammen av opptrappingsplanen er særlig distriktspsykiatriske sentre (DPS) og barne- og ungdomspsykiatri viktig. Følgende DPS-prosjekter eventuelt noe endret/modifisert er de mest aktuelle av større prosjekter (over 50 mill. kr):

- Nytt distriktspsykiatrisk senter i Stavanger
- Nytt distriktspsykiatrisk senter på Karmøy
- Nytt bygg for Stord distriktspsykiatriske senter inkl. barne- og ungdomspsykiatri
- Ombygging Åstveit psykiatriske senter
- Nye lokaler Fjell og Årstad distriktspsykiatriske senter inkl. barne- og ungdomspsykiatri

I 2002 er det mulig å starte bygging ved Åstveit DPS dersom departementet gir tilsagn om 60 % kontanttilskudd og revidert nasjonalbudsjett medfører økte investeringsmidler til dekning av regionens egenandel.

For nytt DPS i Stavanger og på Karmøy er et behov for midler til prosjektering. Det samme gjelder nytt bygg på Stord DPS, mens det for Fjell og Årstad er behov for midler til fortsatt planlegging og regulering.

Nytt bygg for barne- og ungdomspsykiatrisk avd. ved Rogaland psykiatriske sjukehus har en kostnadsramme som går utover rammen for opptrappingsplanen. Det vil antagelig bare være rom for å dekke poliklinikkdelen innenfor rammen. Funksjons- og romprogram foreligger som grunnlag for prosjektering.

Det er antagelig heller ikke rom for nytt Sykehus Bergen sør, Psykiatrisk akuttmottak m.m. ved Haukeland sykehus og nytt distriktspsykiatrisk senter i Nord-Rogaland/Haugesund innen rammen. Her er det også behov for ytterligere planlegging.

Foreløpig anses det aktuelt å følge opp alle prosjektene fremover avhengig av hvilke finansielle muligheter som foreligger.

I første omgang anbefales følgende tre prosjekter prioritert:

- Etappe 3 trinn 1 ved Fylkessjukehuset i Haugesund
- Påbygg 2000 ved Sentralsjukehuset i Sogn og Fjordane
- Ombygging Åstveit psykiatriske senter

Forslag til vedtak

1. Investeringsramme

Helse Vest RHF har behov for å øke investeringsrammen med ca 300 mill. kr. for inneværende år.

2. Prioritering av store byggeprosjekter:

Av store prosjekter (over 50 mill. kr) prioriteres i første omgang følgende byggeprosjekter:

- Etappe 3 trinn 1 ved Fylkessjukehuset i Haugesund
- Påbygg 2000 ved Sentralsjukehuset i Sogn og Fjordane
- Ombygging Åstveit psykiatriske senter

REGIONALT HELSEFORETAK: HELSE VEST

Oversikt over investeringer

Helseforetak, prosjektnavn (identifikasjon)	ALLE BELØP OPPGIS I HELE 1000 KR				Mil
	Prosjektets totale investeringskostnad i 2002-priser	Utbetalt til og med 31.12.2001	Planlagt utbetaling 2002	Antatt kontraktsmessig bundet i 2002	Pro
Utstyrsanskaffelser, spesifiser:					
Helse Stavanger			38 300		
Helse Fonna			22 500		
Helse Bergen			59 800		
Helse Førde			18 700		
Private institusjoner			9 700		
Utstyrsanskaffelser, sum:	0	0	149 000	0	
Vedlikeholdsinvesteringer, off. pålegg mv, spesifiser:					
Vedlikeholdsinvesteringer, off. pålegg mv, sum:					
	0	0	0	0	
Byggeprosjekter på psykiatriplanen, spesifiser:					
<u>Helse Fonna</u>					
Kvinnherad DPS, ombygging Valen sjukehus	5 505		5 505		
<u>Helse Førde</u>					
Ungdomspsykiatrisk avd. SSSF	26 600		12 500		
Indre Sogn psykiatrisenter	79 400		12 500		
Byggeprosjekter på psykiatriplanen, sum:	111 505	0	30 505	0	
Prosjekter på kreftplanen, spesifiser:					
Prosjekter på kreftplanen, sum:					
	0	0	0	0	
Investeringer på IT-planen, spesifiser:					

Investeringer på IT-planen, sum:	0	0	0	0
Andre byggeprosjekter inntil 50 mill kr, spesifiser:				
<u>Helse Stavanger</u> Sentralsjukehuset i Rogaland: innredning teknisk etasje modulbygg kontorer/AMK-sentral Dalane DPS - polikl.og omb. legevakt	31 500 7 000 20 000		20 500 7 000 5 400	
<u>Helse Bergen</u> Haukeland sykehus: ny sterilsentral ombygging av varmeanlegg intensivavdeling underetasje laboratoriebygg vaskeri	35 500 33 000		20 000 5 000 6 700 1 500 3 000	
<u>Helse Førde</u> Sentralsjukehuset i Sogn og Fjordane: rehabilitering av heiser ombygging avd. Florø Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk, Nordfjord - utvidelse	12 000 16 100 4 400		8 000 5 000 3 800	
<u>Private institusjoner</u> Diakonissehjemmets sykehus Haraldsplass: Geriatrisk sengepost	15 800		15 800	
Andre byggeprosjekter inntil 50 mill kr, sum:	175 300	0	101 700	0
Andre byggeprosjekter mellom 50 og 250 mill kr, spesifiser				
<u>Helse Fonna</u> Fylkessjukehuset på Stord: ombygging og utbygging	103 000		22 000	
<u>Helse Bergen</u> Haukeland sykehus: helikopterplattform og base riving av hudbygg - oppgradering av lungebygg	50 000 55 000		0 0	
<u>Helse Førde</u> Sentralsjukehuset i Førde: utbygging	202 000		0	
Andre byggeprosjekter mellom 50 og 250 mill kr, sum	410 000	0	22 000	0
Andre byggeprosjekter over 250 mill kr, spesifiser				
<u>Helse Stavanger</u> Sentralsjukehuset i Rogaland: samlet utbyggingsplan	9 000 000		0	
<u>Helse Fonna</u>				

Fylkessjukehuset i Haugesund:				
1. etappe innredning/på-/ombygging	102 000		2 000	
2. etappe	151 200		52 200	
3. etappe	249 000		0	
<u>Helse Bergen</u>				
Haukeland sykehus:				
laboratoriebygg	500 000		0	
Andre byggeprosjekter over 250 mill kr, sum	10 002 200	0	54 200	0
Sum	10 699 005	0	357 405	0

1. Innledning

Det er avsatt 326,6 mill. kr til investeringer i Helse Vest RHF i 2002. Disse midlene er fordelt til utstyr, prosjekter på opptrappingsplanen for psykisk helse og øvrige prosjekter. Rammen gir kun begrenset mulighet til ivareta igangsatte prosjekter og opprettholde et visst nivå på utstursinvesteringene. Til utstyr er det avsatt den minimumsandel som forutsettes i nasjonal utstyrplan. Det er ikke avsatt midler til å ivareta løpende mindre investeringer til bl.a. uforutsette hendelser, offentlige pålegg, brannsikring osv, større vedlikehold, samt at det ikke er avsatt midler til oppfølging av en mengde større og mindre prosjekter.

Det er på denne bakgrunn bedt om en redegjørelse fra helseforetakene for aktuelle investeringer i 2002 som ikke kan dekkes innenfor nåværende ramme. Det gjelder utstyr, vedlikehold av bygg, anlegg og installasjoner, igangværende prosjekter og nye prosjekter som det er ønskelig med løpende fremdrift på.

Arbeidet viser at det er vanskelig å gi en presis oversikt. Helseforetakene strever med å få egen oversikt etter overgangen fra fylkeskommunene og foreta en nærmere prioritering. Oversikten viser imidlertid at det er et stort gap mellom årets bevilgning og aktuelle behov.

2. Helse Stavanger

Prosjekt	Total Kostnad	Midler bevilget 2002	Ytterligere behov 2002	Kommentar:
Med tekn utstyr/IT		38,3	40,0	Forslag – anslått behov for utskifting og fornyelse er mye høyere (132 mill. kr)
Vedlikehold bygg, anlegg og installasjoner			64,0	*
SiR – innredning teknisk etasje	31,5	20,5		Ferdigstilles 2002
SiR – modulbygg	8,5	7,0	1,5	Ferdigstilles 2002
Dalane DPS – polikli/Ombygg. Legevakt	20,0	5,4		Ferdigsstilles 2002
SiR – isolater	4,7		4,7	Mangler tilfredsstillende kap. – både luft- og kontaktsmitte
SiR – hudpolikl. Eigersund	3,5		3,5	Planlagt satelittfunksjon
SiR – planlegging HFP			5,0	Oppfølging hovedfunksjons-Programmet
Nye psyk. prosjekter – Planlegging			8,0	Oppfølging av prosjekter som inngår i opptrappingsplanen
Sum tillegg			126,7	

Det er for Sentralsjukehuset i Stavanger utarbeidet en vedlikeholdsrapport som anslår et samlet etterslep for bygningsmassen på 700 mill. kr. Det er anslått et behov for nødvendig vedlikehold, brannsikring og utbedring til ca 150 mill. kr hvorav 37 mill. kr er direkte knyttet til lovpålagte og sikkerhetsmessige tiltak.

3. Helse Fonna

Prosjekt	Total Kostnad	Midler bevilget 2002	Ytterligere behov 2002	Kommentar:
Med tekn utstyr/IT		22,5	10,0	
Vedlikehold bygg, anlegg og installasjoner			10,0	*
Fylkesjukehuset på Stord – omb/utb	103,0	22,0	6,0	
FiH – 1. etappe	102,0	2,0		
FiH – 2. etappe	151,2	52,2		
FiH – 3. etappe trinn 1	71,6		25,0	Innhentet anbud men ikke kunnet avsette midler i 2002
Fylkessjukehuset i Odda - ambulansegarasje			2,0	
FS i Odda - mod. av tekn. Anlegg			3,0	
FS på Stord – mod. av kjøkken	23,0		3,0	
FS på Stord – ambulansegarasjer			2,0	
FS på Stord – diverse			2,0	
FS på Stord – mod. av tekn. Anlegg			5,0	
Kvinnherad DPS		5,5		Ferdigstilles 2002
Nye psyk. prosjekter – planlegging			5,0	
Sum tillegg			73,0	

* Ved Fylkessjukehuset i Haugesund er det også et bygningsmessig etterslep. Deler av dette tas i forbindelse med den pågående ombygging/utbygging. Behovet vil her således være avhengig av den videre realisering av etappe 3 i prosjektet.

4. Helse Bergen

Prosjekt	Total kostnad	Midler bevilget 2002	Ytterligere behov 2002	Kommentar
Med tekn utstyr/IT		59,8	65,0	Anslag 20 mill. kr høyere
Vedlikehold bygg, anlegg og installasjoner			25,0	* Omfatter også utgifter som følge av pålegg og sikkerhet
Haukeland sykehus – sterilsentral	35,5	20,0		Ferdigstilles 2002
Haukeland sykehus – ombygging varmeanlegg	33,0	5,0		Oppstart 2002
Haukeland sykehus – intensivavdeling		6,7		Ferdigstilles 2002
Haukeland sykehus – underetg lab.bygg		1,5		Ferdigstilles 2002
Haukeland sykehus – vaskeri		3,0		Ferdigstilles 2002
Åstvedt psyk. Senter	94,0		30,0	Anbud klar for utsendelse. Søknad til dep. sendes.
Mindre ombygging psykiatrinstitusjoner			2,5	Gjelder Radøy sykehjem og Askvikneset psyk. Senter.
Planlegging videre utbygging psykisk helse			5,0	Gjelder prosjekter i henhold til opptrappingsplanen.
Haukeland sykehus – isolater			5,0	Del av plan over flere år og gjelder luftsmitteisolater.
Haukeland sykehus – omb. slagsenhet			4,5	
Haukeland sykehus – miljøhall	38,0		5,0	Anbud foreligger
Diverse mindre ombygginger			3,0	
Planlegging somatikk			4,0	Videre planlegging av prosjekter i somatikk
Sum tillegg			149,0	

* Det er estimert behov for ca 1,6 milliarder i standardheving, utbedring og tiltak for å redusere etterslep i vedlikeholdet av bygg og anlegg. Det foreslås satt av 160 mill. kr årlig til nødvendig oppgradering.

5. Helse Førde

Prosjekt	Total kostnad	Midler bevilget 2002	Ytterligere behov 2002	Kommentar:
Med tekn utstyr/IT		18,7	26,3	Først og fremst PACS/RIS og IT-utstyr
Vedlikehold bygg, anlegg og installasjoner			26,9	Gjelder løpende vedlikehold, brannsikring, utskifting og utbedring m.v.
Sentralsjukehuset i SF – rehabilitering av heiser	12,0	8,0		Ferdigstilles 2002
Sentralsjukehuset i SF – ombygging avd. Florø	16,1	5,0		Ferdigstilles 2002
Barne- og ungdompsyk polikl. Nordfjord	4,4	3,8		Ferdigstilles 2002
Påbygg 2000 SSSF	202,0		20,0	Planlegging og oppstart bygging
Utvidelse av familiehuset i Førde			2,9	
Nordfjord psyk. Senter – ombygging			1,9	
Psykoseavd. Sunnfjord/ Ytre sogn	38,6		1,1	
SSSF- diverse omb./ brakkerigg			5,0	
Nordfjord/Lærdal/ Tronvik – div. omb.			5,0	
SSSF – utvidelse BUP/ psykiatrisk klinikk	22,2		1,5	
Lærdal sjukehus – kontorbygg	9,8		0,7	
Midlertidig base for luftambulanse			4,5	
Sum tillegg			95,8	

6. Oppsummering

Denne gjennomgangen viser at det er behov for investeringer i størrelsesorden 450 mill. kr utover budsjett for 2002. Størstedelen er knyttet til medisinsk teknisk utstyr, IT og vedlikehold og avspeiler et behov for å hente inn deler av etterslepet.